

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
УПРАВЛІННЯ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНОЮ ТА ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ**

Спеціальність: **D4 «Публічне управління та адміністрування»**
Освітньо-професійна програма: **Управління у сфері охорони здоров'я**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 11**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **I (осінній)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **ОК 2, ОК 11, ОК 14**

Кафедра/підрозділ: **гігієни та екології**, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх
Керівник освітнього компонента: **доц. Літовченко Олена Леонідівна**,
ol.litovchenko@kntmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.kntmu.edu.ua/course/view.php?id=5145>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Управління медико-соціальною та екологічною безпекою» спрямований на вивчення теоретичних основ і практичних механізмів управління безпекою в соціальній та екологічній сферах. Особлива увага приділяється нормативно-правовому забезпеченню, оцінюванню та мінімізації ризиків, а також розробленню стратегій підтримання безпеки в умовах надзвичайних і кризових ситуацій.

МЕТА КУРСУ: сформувані у майбутніх фахівців цілісне уявлення про принципи, методи та інструменти управління медико-соціальною та екологічною безпекою, розвинути здатність аналізувати ризики, приймати обґрунтовані управлінські рішення та забезпечувати ефективне функціонування систем безпеки в умовах сучасних викликів і кризових ситуацій.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- розуміння теоретичних і методологічних засад медико-соціальної та екологічної безпеки;
- аналіз ризиків і загроз у медико-соціальній та екологічній сферах, зокрема в умовах кризових ситуацій;
- застосування чинного законодавства та нормативно-правових актів у сфері безпеки;
- розроблення та впровадження управлінських рішень і заходів із забезпечення соціальної, медичної та екологічної безпеки;
- використання сучасних методів і технологій оцінювання та моніторингу рівня безпеки;
- організація ефективної взаємодії між суб'єктами системи безпеки на різних рівнях управління;
- прийняття обґрунтованих рішень щодо запобігання, мінімізації та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- формування відповідального ставлення до питань безпеки людини, суспільства та довкілля

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (2 год.):

1. Сутність системи управління медико-соціальною та екологічною безпекою

Перелік тем практичних /лабораторних занять/ семінарів (8 год.):

1. Сучасні соціальні та екологічні системи: фактори ризику і безпека

2. Медико-соціальні елементи в системі цивільного захисту населення від надзвичайних ситуацій
3. Медико-соціальні аспекти організації безпечного середовища суб'єктів господарювання
4. Організація безпечної та ефективної праці

Перелік тем самостійної роботи студента (80 год.)

1. Нормативно-правове забезпечення медико-соціальної та екологічної безпеки в Україні та ЄС
2. Система управління ризиками у сфері медико-соціальної та екологічної безпеки.
3. Екологічна політика держави та її вплив на рівень безпеки населення.
4. Психологічні аспекти поведінки людини в умовах надзвичайних ситуацій.
5. Міжнародні стандарти безпеки та їх адаптація в національну систему управління.
6. Роль органів місцевого самоврядування у забезпеченні соціальної та екологічної безпеки.
7. Соціально-економічні наслідки порушення екологічної рівноваги.
8. Інформаційно-аналітичні системи моніторингу стану медико-соціальної та екологічної безпеки.
9. Етичні засади управління безпекою у сфері охорони здоров'я та довкілля.
10. Вплив змін клімату на систему екологічної та соціальної безпеки.
11. Підготовка населення до дій у надзвичайних ситуаціях: міжнародний досвід.
12. Розроблення програм підвищення рівня безпеки на підприємствах і в громадах.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за розкладом кафедри, з попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу

Методи навчання: лекція, виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Залік

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ$

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати щодня час виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Екологічна безпека та економіка : монографія / М.І. Сокур, В.М. Шмандій, Є.К. Бабець, В.С. Білецький, І.Є. Мельнікова, О.В. Харламова, Л.С. Шелудченко. – Кременчук, ПП Щербатих О.В., 2020 – 240 с.
2. Триснюк В.М. Конспект лекцій з дисципліни «Соціальна та екологічна безпека діяльності» Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 96 с
3. Охорона праці в медичній галузі: підручник / О.П. Яворовський, І.В. Сергета, Ю.О. Паустовський, В.І. Зенкіна та ін.; за заг. ред. акад. НАМНУ О.П.Яворовського. – К. : ВСВ «Медицина», 2021. – 488 с.
4. Tulchinsky, T. H., Varavikova, E. A., & Cohen, M. J. (2023). The New Public Health (4th ed.). Elsevier (Academic Press). ISBN 978-0-12-822957-6.
5. Matthew, R., Nizkorodov, E., Murphy, C., Goodrich, K.A., Hooper, A., Maharramli, B., Purcell, M.J., & Wagle, P. (Eds.). (2021). Routledge Handbook of Environmental Security (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315107592>
6. Protection of Health and Safety at the Workplace. 2020. 227 p. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-981-15-6450-5>
7. Lal, S. (2025). Public Health Management: Principles and Practice (4th ed.). CBS Publishers & Distributors.
8. Sampson, N., Tallon, L., & DeJarnett, N. (Eds.). (2024). Environmental Health: Foundations for Public Health. Springer Publishing Company. ISBN 978-0-8261-8352-1.

Зав. кафедри _____

І.В. Завгородній